

N°2 JUNI 2020

patos

elle

ETT MAGASIN
OM SMÅTT & STORT
I TROLLHÄTTAN

5 ÅRSJUBILEUM
2020

*EN TRYGG
FAMILJ MED
TID & KRAFT*

s.18

*MOTORER,
MARULKAR &
MÄNNISKOR*

s.15

MARIA ENGSTRÖM WEBER

*Visits VD gör en u-sväng
för besöksnäringen.*

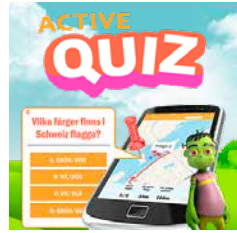
Svenska kyrkan
TROLLHÄTTAN

4

Maria vände blickarna hemåt

Visits VD om mat, kultur och kärleken till Tvåstad

18

Kryssa, quiza och vinn

Ta en mobil sommarpromenad eller lös krysset i solstolen

8

Dags att bli turist på hemmaplan

10 tips om hemesterupplevelser för alla sinnen

20

Fiskhandlar'n startade frukostklubb

Stefan Sjöquist får energi av att göra saker för andra

10

En tankeställare

Röster om en annorlunda coronavardag våren 2020

24

Huvudroll i ny dramaserie

15-åriga Elina Sätterman drömmer om Hollywood

12

Paret som tog steget

Annelie och Tony om livet som familjehemsföräldrar

26

Kyrkoherden går vidare

Maria Classon om det nya jobbet i stiftet

16

En funt som välkomnar

I Dyrt & Heligt tittar vi närmare på dopfuntar

30

Kyrkan finns där alltid

Behovet av att prata har ökat i coronatider

HÅKAN, FÖR TILFÄLLET.

DET ÄR EN annorlunda tid för oss alla. I våra församlingar ställer vi om för att vara kyrka också i denna tid som så mycket påverkas av coronavirusets framfart. Vi lär oss att använda digitala mötesplatser och försöker hålla kontakt genom telefonsamtal. När detta nummer av Patos hamnar i din brevlåda är det också ett sätt att vara kyrka i denna annorlunda tid.

DENNA TID ÄR också annorlunda för mig. I väntan på att en ny kyrkoherde ska tillträda efter Maria Classon, så vikarierar jag som kyrkoherde i Trollhättans pastorat. Vad en vikarie är vet de flesta. Många har också vikarierat för någon annan och vet hur det kan vara. Men alla vet inte vad en kyrkoherde är. Utöver vanliga prästuppgifter som att predika och döpa leder kyrkoherden all verksamhet. Det är som att en lärare också är rektor på en skola. Men, nu handlar det inte om en skola, utan att vare en herde för en församling.

IBLAND TÄNKER JAG att jag nog är på fel plats. En ledare måste vara bra på att organisera och planera. Det är något jag måste tvinga mig till. Jag ser det som någon sorts askes, en utmaning för mig att försöka fungera ännu bättre som kyrkoherde. För egentligen tycker jag om att improvisera och ta dagen som den kommer. Men också denna mer konstnärliga läggning har fördelar när saker och ting förändras, som nu i dessa annorlunda tider.

JAG ÄR FÖDD i Lidköping och är gift med Inger, som är diakon och jobbar med kyrkans sociala verksamhet. Vi har tre utflugna barn och fyra barnbarn. Inger och jag har bott i Trollhättan sedan 2002 och vi trivs utmärkt i denna mångkulturella stad.

DET HÄR ÄR inte första gången som jag är kyrkoherde. Jag har tidigare haft den rollen i 16 år i Essunga pastorat och 14 år i Vänersborg och Väne-Ryrs församling, där jag gick i pension för två år sedan. Sedan dess har jag vikarierat ett halvår i Rommele pastorat. Trots lång erfarenhet av att vara kyrkoherde, så betyder inte det att jag vet och kan allt. Alla pastorat är unika och man är alltid beroende av sina medarbetare. Här i Trollhättan känner jag mig trygg. Här finns goda arbetskamrater och bra rutiner i verksamheten. Men, jag ser ändå fram emot att om några månader få vara med och välkomna en ny kyrkoherde till pastoratet.

OCH SA VILL jag förstås passa på att önska Maria Classon många lycka till i sitt nya uppdrag inom Skara stift.

HÅKAN DAFGÅRD
Tf kyrkoherde
Trollhättans pastorat

A woman with blonde hair, wearing a grey pinstriped suit and brown boots, stands leaning against a classic black Saab car. The background is a blurred museum interior with other cars.

HON JOBBAR PÅ HEMESTERN

Saab Bilmuseum på Innovatumområdet är så mycket mer mer än trollhättenostalgi. Det är samtidigt en stycke svensk design-, kultur- och industrihistoria, påpekar Maria Engström Weber. Bara ur-Saaben från 1946 är värd ett besök.

Hon talar fem språk och började sin yrkesbana med att skicka folk till världens alla hörn. I spåren av corona har hon de senaste månaderna ägnat all kraft åt ställa om besöksnäringen i Tvåstad och få oss alla att anamma begreppet hemester.

– Vi kan inte räkna med utländska besökare på länge, säger Visit Trollhättan Vänersborgs VD Maria Engström Weber.

TEXT: ERIK TORSTENSSON FOTO: JERRY LÖVBERG

SJÄLV SKULLE HON ha rest med familjen till favoritlandet Italien den här våren. Efter en intensiv period med strategi- och planeringsarbetet för att fortsätta öka antalet utländska besökare till allt från fallen i Trollhättan till älgafari på Halle- och Hunneberg, skulle Maria pusta ut och hämta lite ny kraft inför sommarens alla evenemang och aktiviteter i Tvåstad. Verkligheten blev en annan.

– Coronakrisen har inneburit att vi behövt ställa om hela vårt marknadskoncept för den lokala besöksnäringen. Vi har som tur är tidigare haft ett stort fokus på upplevelser i närområdet, men skillnaden nu är att vi måste få de som bor här och runt om i regionen att börja se sig om på hemmaplan mer än någonsin tidigare, konstaterar Maria Engström Weber.

ATT SJÄLV UPPLEVA och resa har alltid varit hennes passion. I drygt 20 år jobbade hon på re-

Namn: Maria Engström Weber
Gör: VD på turistbolaget Visit Trollhättan Vänersborg sedan 2014
Ålder: 52
Bor: Villa i Vänersborg
Familj: Make och dotter
Språkkänsla: Förutom svenska talar hon även tyska, engelska, franska, italienska och lite kinesiska.
Aktuell: Jobbar hårt för att ställa om den lokala besöksnäringen med mer fokus på hemester; det vill säga att semestra på hemmaplan.

sebyrå och såg till att vi andra gav oss i väg för att se världen.

– När jag var liten reste jag mycket med mina föräldrar, som är nyfikna på nya kulturer. Även mormor, som gick bort i våras 99 år gammal, var en stor inspiratör när det gällde att uppleva nya saker, berättar Maria.

HENNES TIDIGT FÖDDA reseintresse avspeglade sig även på gymnasieåren på Birger Sjöberggymnasiet hemma i Vänersborg.

– Jag gick samhällsvetenskapligt program, men på håltimmarna pluggade jag konst, tyska och franska. Studierådgivaren hjälpte mig att sy ihop ett specialupplägg, berättar Maria och skrattar, medan hon rattar bilen från turistbyrån på Innovatumområdet upp emot den vackra utsikten vid Alberts.

HÄR LIGGER EN av många konferens-, restaurang- och hotellanläggningar som drabbats hårt av coronaviruset. Parkeeringen gapar tom denna soliga tisdag i slutet av april.

– Man kan väl säga att vi har en förlorad vår. Besöksnäringen blöder generellt och många har det oerhört tufft. Men mitt i kaoset har vi tillsammans med alla våra omkring 160 medlemmar och våra ägar-kommuner jobbat intensivt för att stötta varandra och att ställa om. Lite förenklat kan vi

Under jättemässan Grüne Woche i Berlin blev Visit Trollhättan Vänersborg som enda turistorganisation i Sverige inbjuden att representera svensk turism, tillsammans med Jordbruksverket och Tillväxtverket. Här tog Maria Engström Weber emot internationell press och dottern Carolina fick uppleva en minst sagt intensiv praktikvecka.

säga att vi ändrat strategi från att rikta in oss på 75 procent utländska gäster och 25 procent gäster från Sverige och närområdet, till att vända på förhållandet, förklarar Maria.

EFTER ÅREN INOM resebranschen anställdes hon som platschef för Vänersborgs turistbyrå 2003. Tvåstads-kommunernas gemensamma turistbolag Visit bildades 2007 och innan uppdraget som VD 2014 var Maria, som också hunnit med att plugga i Italien och utbilda sig till marknads-ekonom vid IHM, under flera år involverad i EU-projektet Marifus. Syftet var att lyfta fördelarna och paketera upplevelser baserade på Trollhättan och Vänersborgs närhet till vattnet.

– Vi har en fantastisk natur. Jag kan räkna upp hur mycket som helst. Och vi har dessutom massor av intressant kultur. Utmaningen nu, och uppmaningen till alla som bor här, är att verkligen ge sig ut och upptäcka sin egen hemma-

miljö utifrån de direktiv som myndigheterna slår fast, förstås. Faktum är att många vet mer om Gran Canaria än om allt det roliga, spännande och intressanta som finns utanför husknuten, påpekar Maria Engström Weber.

”
**UPPMANINGEN TILL
ALLA SOM BOR HÄR,
ÄR ATT VERKLIGEN
GE SIG UT OCH UPPTÄCKA
SIN EGEN HEMMAMILJÖ.**

HON ÄR UPPEBART stolt över vad Trollhättan och Vänersborg kan erbjuda och hon brinner för att fler ska upptäcka det. I januari representerade hon Tvåstad och svensk turism på den gigantiska turistmässan Grüne Woche i Tyskland, med cirka 450 000 besökare från hela världen. På mässan ITB i Berlin bjöd hon bland

annat på älgkött från Koberg tillsammans med stjärnkocken Tareq Taylor. Därefter har samspelet fortsatt utifrån konceptet #smakapåtröllhättanvänersborg.

– Satsningen innehåller bland annat en speciellt framtagen kokbok. Vi hade planerat en lansering nu under våren, men inväntar rätt läge att satsa fullt ut på upplevelser kring den västsvenska maten. Den är verkligen en värd en egen resa, med naturliga råvaror och allt från vänerlax, kantareller och löjrom till ramslök och getost. Vi har så otroligt många fina restauranger, caféer och lokala mathantverkare som med stolthet och stor skicklighet skapar smakupplevelser utöver det vanliga, konstaterar Maria, som själv är en stor matlagningsälskare.

– För mig är det avkoppling och jag gillar italienarnas inställning till mat. I Sverige pratar vi om vädret, men i Italien pratar de alltid om vad de ska äta.

”

ANTALET GÄSTNÄTTER HAR ÖKAT STADIGT I MÅNGA ÅR, MEN DET SOM HÄNDER NU INNEBÄR ATT VI MÅSTE TÄNKA ÄNNU MER I NYA BANOR.

MATPRESENTATIONEN I BERLIN fick stor uppmärksamhet och Marias fick även chansen att möta världens turister i tysk TV.

– Nu hoppas vi att invånarna i Trollhättan och Vänersborg med omnejd ska ge sig ut och uppleva detta istället för tyskar, norrmän, danskar, holländare och kineser. De får komma senare, konstaterar Maria.

HON UNDERSTRYKER ATT vägen till framgång i besöksnäringen handlar om samverkan.

– Antalet gästnätter har ökat stadigt i många år, men det som händer nu innebär att vi måste tänka ännu mer i nya banor. Det ger oss också nya erfarenheter och lärdomar.

FÖRUTOM ATT DET lokala nätverket haft ännu tätare dialog så har Visit under coronakrisen också nära kontakt med de andra turistbolagen runt om i Sverige.

– Vi delar med oss av goda idéer för att anpassa oss till den nya situationen. Det utökade samarbetet kommer vi att ha med oss även framöver, säger Maria.

I HÖST, NÄR vardagen förhoppningsvis börjat återgå till det normala igen, ska turistbyrån på Innovatumområdet flytta in till det nya Drottningtorget.

– Att vi placerades här från början var ett strategiskt val för att locka besökare hit till bland annat Science Center och Saabs Bilmuseum. Nu har området en lite annan prägel med mängder av företag.

BILMUSEET ÄR DOCK fortfarande ett av de stora dragplåstrena, även om inte Saab tillverkas längre.

– Och har man inte varit här ännu som lokalinvärnare, så är det hög tid nu, påpekar Maria.

UNDER VÄREN HAR hon och hennes kollegor vid turistbyråerna i Trollhättan och Vänersborg tydligt märkt att det finns en växande efterfrågan på tips om lokala utflyktsmål.

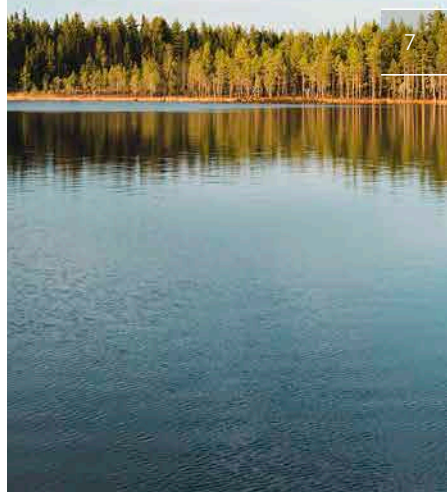
– Kartorna över lokala promenadstråk och cykelleder har gått åt och vi tipsar flitigt i sociala medier om allt man kan göra, utan att behöva resa bort. Vår checklista med 50 lokala upplevelser har blivit en ögonöppnare för många.

ALLA VACKRA KYRKOR och uppdateringen av pilgrimsleden, som när den är helt klar sträcker sig i etapper från Göteborg, via Lödöse, Trollhättan, Vänersborg och vidare norrut, förväntas bli ett nytt och viktigt tillskott inom turistnäringen. Svenska kyrkan är en av de mest aktiva medlemmarna i Visit.

– Kyrkorna är en stor del av vår kulturhistoria som lockar många turister varje år. Och att vandra pilgrimsleden kan väl knappast vara mer passande än nu? Vi har också tagit fram recept som funkar bra att laga när man bor i vindskydd och planerar också för olika äventyrsupplevelser för hela familjen. ♥

Detta är Visit Trollhättan Vänersborg:

Visit Trollhättan Vänersborg är sedan 2007 den gemensamma turistorganisationen för Tvåstadskommunerna. Bolaget ansvarar för att marknadsföra destinationen, öka samverkan, utveckla och driva projekt. Bolaget ansvarar för två åretruntöppna turistbyråer, en i varje stad. Medlemsförening består av Trollhättans Stad, Vänersborgs kommun och cirka 160 företag, föreningar och organisationer.

10 tips för en skön semester hemma ▶

10 HEMESTERTIPS!

Om du inte har gjort det förr, så är det i dessa tider verkligen läge att se dig om i hemtrakternas vackra omgivningar. Här finns massor att uppleva. Så unna dig och dina nära och kära lite extra hemester. Här är tio populära aktiviteter som utländska turister älskar.

8 NJUT AV PILGRIMSLEDEN

Edsvidsleden, som är en del av Pilgrimsleden i det vackra Älvrummet, bjuder på en ca 14 km lång naturupplevelse, inte långt från Trollhättans centrum. Utmed den blå ådern Göta älv bjuds du på storslagna utsikter, avkopplande ångar, härlig granskog och blåbärskänsla. Det finns flera mysiga fikastopp, grillplatser och vindskydd, där ni kan pusta ut efter de lite kuperade avsnitten.

TA EN RUNDA BLAND SKULPTURER

Många av Trollhättans offentliga konstverk hittar du nära vattnet; på Kanaltorget och Spikön, i fallområdet, vid slussarna och på Innovatumområdet trivs både besökare, trollhättebor och konsten. Utmed Skulpturrundan i omgivningarna kring Trollhätte kanal blir konsten lätt tillgänglig för alla – varje dag, året om. Utöver konstverken upptäcker du dessutom mer om Trollhättans unika natur och kulturarv. Promenera, jogga, använd rullstol eller cykla.

UPPLEV HISTORIEN I VÅRA LOKALA KYRKOR

I Sverige finns det omkring 3 400 kyrkor fyllda av historia, samtidigt som de fortsätter att samla till viktiga händelser i människors liv. Trollhättans kyrka med sitt unika läge lockar varje år tusentals turister. Den är öppen 22 juni–16 augusti kl 11–18. Och det finns fler vackra kyrkor att uppleva i Tvåstad.

UPPTÄCK EKOPARKEN HALLE- OCH HUNNEBERG

På med vandrings- eller joggingskorna, för nu är det verkligen dags att upptäcka Ekoparken Halle- och Hunneberg. Vi lovar dig ett spännande äventyr med berikande upplevelser utmed de tio olika vandringslederna, som du kan välja mellan. Fyll dina sinnen och blicka ut över Vänern, känn doften från ängarna eller besök trolska sjöar, predikstolen, rasbranterna eller kalkgrottorna.

4

BADA I ÖRESJÖ

Tänk att vi bara tio minuter utanför stan har en sjö med många vikar, uddar och öar. Den nya träpromenaden gör det dessutom möjligt att röra sig fritt emellan de två populära badplatserna Munkeboviken och Phoenix.

5

FISKA UPP LAXMIDDAGEN

Trollhättan har flera fiskevatten att välja mellan. Längs norra eller södra delen av Göta älv finns platser för dig om du är sugen på att uppleva den där speciella känslan när man får napp. Är du sugen på egenfångad lax så finns Trollhättans laxfiske i vackra Fall- och slussområdet.

6

LEK DIG GENOM STADEN

Trollhättan har de senaste åren gjort en storsatsning på stadens centrala lekplatser. Med fyra unika teman, alla med nära koppling till stadens historia, är lekplatserna väl värda att upptäckas både en och flera gånger. De väcker garanterat nyfikenhet och leklyst hos både gammal som ung.

7

Foto: Trollhättans Stad, fotograf Joakim Nywall

TRÄNA NATURSKÖNT

Utegym och aktivitetsplaner med olika karaktär finns på flera olika platser i kommunen. Vid Skidstugans motionsanläggning i Strömslund finns ett utegym som passar både individuell träning och gruppträning. De tre stationerna under tak gör att du kan träna skidmusklerna året om och utegymmet är anpassat även för dig som använder rullstol.

9

8

TA EN SILL- ELLER RÄKTUR MED ELFKUNGEN

Följ med på en avkopplande resa och se Trollhättan från Göta älv. Nytt för i år är turen "Sill & Grill (och lite till)" som avgår lördagar under sommarmånaderna. Eller kanske föredrar du hellre Räkryssningen med allt gott som det innebär?

9

RES I TIDEN VID HÖLJEBACKA BRANDBILSMUSEUM

Se och upplev gammal brandskyddshistoria i genuin miljö. Här finns brandbilar, utrustning och möjligheten att glida ner för en klassisk brandstäng. I det tidstypiska caféet stärks intrycken över en god fika. Muséet har öppet under sommaren eller efter överenskommelse.

elle

TILLSAMMANS ÄR VI STARKA

Alla behöver vi människor runt omkring oss som ställer upp lite extra när det krisar. Den här våren har det verkligen betytt mer än någonsin och mitt i coronakaoset har också nya samarbeten fötts och nya möten uppstått.

TEXT OCH PORTRÄTTFOTO: ULF SUNDBERG

SHADI MANSON

– Som företagare och frisör var det svårt de första veckorna. De som är i riskgruppen uteblev nästan helt och hållet och det tycker jag är bra. Och kontakten och stödet från kommunen är jag nöjd med.

GUNILLA NYLÉN

– Jag saknar de sociala kontakterna med nära och kära, men i stället får telefonen gå varm.

PAUL OLSSON

– Jag tycker att det ska vara en större produktion inom landet vad det gäller skyddsutrustning för vårdpersonal. Sedan har jag svårt att fatta att man inte har bättre lagerhållning, som man har haft i Finland. Man får verkligen hoppas att det blir bättre med detta i framtiden.

EVA CASTBERGER

– Jag har under flera år velat ha mer fokus på äldre, men känt väldigt lite gensvar av den styrande majoriteten i Trollhättan. Plötsligt blir det en coronakris och då går min önskan i uppfyllelse. Plötsligt blir alla 70 plus i största fokus. Detta tyckte jag redan före corona och jag hoppas att det så förblir.

MARCUS PALLVID

– Det är ju en märklig situation vi hamnat i och den drabbar oss alla. Då är det fint att se ödmjukheten bland alla medmänniskor som ställer upp, visar uppskattning och stöttar varandra! Inte minst för stadens olika verksamheter som drabbats hårt och gör sitt bästa för att anpassa sig till situationen.

CAROLINE BERNHARDSSON

– I kyrkans Fair Trade shop saknar jag våra butiksvårdar som jobbar ideellt, men vi har kontakten med dem via sociala medier och telefonen.

PAULA RAPP

– Jag är med i Rotary i Vänersborg. De medlemmar som är över 70 ringer vi till för att hålla kontakten och hjälper dem och handlar. Några har vi också mött ute på behörigt avstånd också. Det har känts bra och är väldigt uppskattat.

ELIAS HAMMAR

– Visst har man fått sig en tankeställare. Livet går inte alltid på räls, utan kan ibland vara rätt skört. Det gäller vårt samhälle också.

EMANUEL GEORGSON

– Eftersom jag är pastor sänds gudstjänster och andra samlingar på hemsidan och Facebook. Telefonen används flitigt. Ibland hjälper jag medlemmar som är i karantän med att handla eller andra göromål. Det är mycket som är annorlunda just nu.

elle

EN FAMILJ ATT VÄXA I

TEXT: ERIKA ALMOVIST FOTO: MARTIN RÖRBERG

De har en stor gård på landet med hästar, ankor, kaniner och en hund. Trots att det kan kännas väl så mycket har Annelie och Tony Ljunggren även valt att öppna upp sitt hem för tre familjehemsbarn. Något de aldrig ångrat.

– Det ger så mycket tillbaka, säger Annelie.

Efter att deras dotter frågat "Ska inte ni bli familjehemsföräldrar? Ni bor jättebra på landet och det hade varit helt perfekt" åkte Annelie Ljunggren hem till sin Tony och sa "Ska vi inte ta tag i det här nu". Och på den vägen är det. Idag har paret tre familjehemsplacerade barn på heltid.

DET VAR EFTER att Anneli och Tony Ljunggrens två biologiska barn hade blivit vuxna och flyttat ut som de båda kände att de saknade det liv och rörelse som tidigare funnits i huset. Inte så att det blev knäpptyst, för de båda är självutnämnda pratkvagnar. Men de kände båda att de hade mer att ge.

– Egentligen har vi pratat om det jättelänge, att vi skulle kunna öppna upp vårt hem till barn som behövde det. Men vi kom aldrig riktigt till skott. Vi har alltid tyckt att det är roligt att våra barn har haft kompisar hemma och vi kände att vi kan fortsätta med det utan problem, berättar Annelie.

– Sen är det ju en ursäkt att få bli barn på nytt. Det är legitimt att åka pulka igen och få vara lite barnslig, menar Tony.

DET VAR EGTENLIGEN deras biologiska dotter som fick dem att äntligen ta steget. Hennes svärföräldrar var familjehem

”
**UTIFRÅN VÅRT SÄTT
ATT LEVA OCH VAD VI GÖR
PÅ FRITIDEN FÖRSÖKTE
DE HITTA ETT BARN
SOM PASSADE.**

och hon tyckte att det var något som hade passat även hennes egna föräldrar.

Annelie och Tony tog kontakt med socialtjänsten och fick starta en utredning för att se om de var lämpliga.

– Det är en gedigen utredning som socialtjänsten gör. Man går igenom hur man har det och själv vuxit upp. Utifrån vårt sätt att leva och vad vi gör på fritiden försökte de hitta ett barn som passade, förklarar Annelie.

EFTER ATT HA blivit godkända som familjehem var de till en början kontaktfamilj och tog emot ett barn varannan

helg. Men ganska snabbt kände de att de kunde göra så mycket mer och meddelade familjehemsensheten att de var beredda att ta emot ett barn på heltid. Inte långt efter det fick de sitt första uppdrag. En fyraåring som idag har bott hos familjen i drygt fem år.

– Det var en jobbig resa först, det ska vi inte sticka under stol med. Det tog några år innan vi hittade ett lugn, berättar Annelie.

DÄRFÖR VAR DET till en början inte tal om att ta emot fler barn, men efter att Annelie och Tony fått hjälp av socialtjänsten i form av avlastning fick de också mer energi. I februari 2019 hörde de därför av sig till sin familjehemssekreterare och sa att de var redo att ta emot ännu ett barn.

– Med det andra barnet var det extra noga att det skulle kännas rätt och vara en bra matchning för vår familj och det barn vi redan hade, förklarar Annelie.

Annelie och Tony planerar familjens vardag noga och går igenom varje dags händelser med barnen runt köksbordet. Struktur och organisation är väldigt viktigt för barn som haft det lite oroligt.

DÄRFÖR BÖRjade de snabbt fundera på att ta emot ett tredje barn. Men Annelie hade lite betänkligheter hur det skulle fungera rent tidsmässigt. Att ta hand om tre barn som alla har olika behov och bakgrunder och dessutom går på olika skolor är ett stort jobb. Efter nästan 30 år som administratör inom Svenska kyrkan Trollhättan valde hon till slut att säga upp sig.

– Jag kände mig redan splittad mellan jobb och hemmaliv. Med facit i hand var det ett klokt beslut, som jag inte ångrar, berättar hon.

FASTÄN DE TRE barnen inte har bott under samma tak så länge fungerar de ändå ganska mycket som syskon med kiv, gnabb och konflikter. Precis som en vanlig syskonrelation.

– Men jag skulle ändå säga att våra tre kommer väldigt bra överens och umgås mycket. Jag tror att det är skönt för dem att det finns fler i familjen som är familjehemsplacerade, så att de kan känna att det finns fler som är i samma situation som dem, menar Annelie.

MAN FÅR SMÅ BITAR SOM TALAR OM VAD DE VARIT MED OM MEN MAN VET INTE ALLT.

MED TRE BARN med olika behov och rutiner lägger Annelie och Tony mycket tid på att få vardagen och logistiken att fungera.

– Varje kväll sitter vi ner och planerar morgondagen. Barn som placeras i familjehem kanske inte har så mycket erfarenhet av rutiner så vi får vara väldigt mycket motor, förklarar Annelie.

BARN SOM PLACERAS i familjehem kan av olika anledningar inte bo kvar hemma och ibland kan de ha traumatiska erfarenheter med sig i bagaget.

– Det är lite som att lägga pussel ibland. Man får små bitar som talar om vad de varit med om men man vet inte allt. Det tar tid och kraft att få dem att känna sig trygga och våga öppna upp och prata om saker som varit jobbiga. Det är svårt, men viktigt, säger Annelie.

TVÅ AV BARNEN träffar sina biologiska föräldrar regelbundet och Annelie och Tony försöker ha en bra relation till dem.

– Jag tycker att det är viktigt att visa på att deras biologiska föräldrar aldrig haft för avsikt att göra som de gjort. Bara att de haft en oförmåga. Och till föräldrarna försöker jag förmedla att vi inte försöker ta deras barn ifrån dem. Jag är bara ytterligare en vuxen som kan fungera som en stabil person i deras liv, påpekar Annelie.

REAKTIONERNA FRÅN SLÄKT och vänner har varit mestadels positiv. De allra flesta tycker att det Annelie och Tony gör något väldigt bra. Undantaget är några som tycker att de inte är riktigt kloka som börjar om med barn- och tonårsåren, nu när de äntligen fått lugn och ro.

– Alla har det inte så bra som vi så vi känner att vi vill dela med oss. Om man kan påverka någons liv att bli stabilare och tryggare så borde man göra det. På sätt och vis är det en självskhet att få känna att man får göra något bra. För det är verkligen inte bara barnen som får ut något av det här. Som familj växer man och lär sig nya saker hela tiden. Det är verkligen en jättespännande resa.

PAULA HEDSTRÖM PÅ Familjehemsenheten började jobba inom barnavården 2005 och berättar att det finns ett skriande behov av familjehem.

– Fler barn behöver placeras i familjehem än vad det finns tillgängliga familjehem att placera i. Så ser det ut i större delen av landet. Ett skäl till att det ser ut så kan vara vår förändrade livsstil, säger Paula.

– För trettio år sedan var det

Paula Hedström på Familjehemsenheten i Trollhättan ansvarar för att hitta fler familjer som kan tänka sig att ta emot ett barn till.

”

VI SÖKER EN MASSA OLIKA SLAGS FAMILJEHEM EFTERSOM DET FINNS EN MASSA OLIKA SLAGS BARN.

mer vanligt att någon i familjen var hemma eller jobbade deltid och därför hade mer tid. Man kanske bodde på landet, hade djur och tog in ett fosterbarn som det hette på den tiden. Nu för tiden förvärvsarbetar oftast båda i en parrelation och folk känner inte att man har tiden eller möjligheten att ta emot ett barn.

PAULA TROR ATT en del av problematiken ligger i okunskap kring vilka familjer som kan bli familjehem.

– Man behöver inte ha någon särskild utbildning eller kompetens för att bli familjehem. Man är en vanlig familj som har ett stort engagemang, ett varmt hjärta och tid över. Många tror att i ett familjehem måste det vara mamma, pappa och två barn men så är det inte.

– Vi söker en massa olika slags familjehem eftersom det

också finns massa olika slags barn. Det kan vara familjer med en eller två vuxna, samkönade par, med eller utan egna barn, man kan bo i lägenhet eller villa och tillhöra olika nationaliteter och kulturer.

FAMILJEHEMSENHETEN är en myndighet som är skyldig att se till att barn kommer till bra familjer. Detta görs genom att familjerna genomgår en familjehemsutredning. Denna utredning görs både i kontrollsyfte men även för att familjehemsenheten ska lära känna familjerna för att kunna se

”

MÅNGA TROR ATT I ETT FAMILJEHEM MÅSTE DET VARA MAMMA, PAPPA OCH TVÅ BARN MEN SÅ ÄR DET INTE.

vilket barn som passar i vilken familj.

– En del familjer kan säkert tänka att det kommer att vara jobbigt och svårt att genomgå en familjehemsutredning eftersom man pratar om många personliga saker. De flesta

familjer säger dock i efterhand att det är roligt, det ger tillfälle att reflektera över sig själv och sitt liv berättar Paula och fortsätter.

– Sen tror jag att familjer kan vara rädda att de själva inte får vara med och bestämma vilket barn som flyttar in i deras familj. Men så är det naturligtvis inte. Vi föreslår ett barn som vi tänker passar in i familjen, familjen har själva rätt att säga ja eller nej. Man åtar sig ingenting förrän den dagen barnet flyttar in.

DET ÄR VÄLDIGT sällan någon familj ångrar sig i efterhand.

– De som väljer att bli familjehem har ofta en längtan efter att ge omsorg och kärlek i kombination med önskan om att göra en positiv skillnad för utsatta barn.

– Att få ge kärlek till ett barn och se det barnet växa upp till en fungerande och trygg individ är väldigt meningsfullt. ♥

Läs mer!

Här finns information för dig som är intresserad av hur man blir familjehem:

trollhattan.se/familjehem
forandraverkligheten.nu

elle

DYRT &
HELIGT

DOPFUNTEN

Omkring 300 nyfödda i Trollhättan välkomnas varje år in i Svenska kyrkan genom dopet. Det är, tillsammans med nattvarden, kyrkans sakrament och dopfunten tillhör utan tvekan ett av kyrkans viktigaste föremål.

Ordet funt kommer från latinets fons, som betyder källa med friskt vatten. Begreppet dop kommer sig av att vi just "doppar" den som döps i Jesu död och uppståndelse – i livets källa.

– Man kan säga att vi drunknar till liv i dopet. I Svenska kyrkan öses dopvatten på huvudet tre gånger; i "I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn", berättar Barbro Gustavson som är präst i Lextorps församling.

Det är ett sätt att säga både grattis till livet och välkommen in i Svenska kyrkans gemenskap och in i den världsvida kyrkan.

SOM FÖRÄLDER VÄLJER du om du vill hålla en stor dopfest med släkt och vänner, eller om du vill hålla det lite mer familjärt.

– Vi införde drop in-dop som ett alternativ för dem som inte vill eller kanske har ekonomisk möjlighet att bjuda på en större dopfest. Det är också ett smidigt sätt för vuxna som vill bli döpta. Den äldsta person som jag döpt var 74 år, berättar Barbro Gustavsson.

DOPET HÅLLS OFTAST på lördagar i en särskild dopgudstjänst eller som

en del av söndagens gudstjänst. Ofta döps flera barn samtidigt.

GUDESTJÄNSTEN UTGÅR IFRÅN den fasta ordning som Svenska kyrkan följer. Men liksom vid begravningar och bröllop får anhöriga vara med och påverka. Prästen träffar alltid familjen för ett dopsamtal innan dopet.

– Att döpas i kyrkan med präst och kyrkomusiker kostar ingenting. Dopklänning och samlingslokal, med tillgång till kök och porclin, finns att låna, påpekar Barbro.

HON HAR SETT en uppgång i antalet dop i sin församling.

– Just i Lextorp bor många människor från andra trossamfund. Därför har vi ganska få dop generellt just här. Men jag märker att vi fått fler att närma sig dopet och dess betydelse genom att vi som är präster medverkar i församlingens barnverksamheter, berättar Barbro.

– Församlingen bjuder in till babymassage. Grupperna blir snabbt fulla. Detta gör också att möjligheterna till dop blir mer aktuell, säger församlingspedagog Nina Hernvall.

AV ALLA BARN som föds i Trollhättans kommun, med minst en förälder som är medlem i Svenska kyrkan, döps nästan 80 procent. Även om ingen av föräldrarna är medlem i Svenska kyrkan är barnet välkommet att döpas. Däremot måste du som fadder vara döpt. I tonåren utgör konfirmationen en bekräftelse av dopet.

DOPET ÄR EN högtidsstund, även för Barbro som präst.

– Det är ett väldigt generöst sakrament, som endast sker en gång. Ett litet barn kan varken prata eller gå, men i Guds värld behöver du inte prestera för att vara värd något. Det känns fint att vara delaktig i. Den som är döpt är aldrig ensam, utan vi döps till att höra ihop med Jesus i liv och död.

VID DOPET FÅR den som döps ett dopljus och dopbevis. Ljuset är en påminnelse om Jesus ord: "Jag är världens ljus. Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan ha livets ljus."

Läs mer om dopet och hur du bokar på svenskakyrkan.se/trollhattan/dop

Du kan också ringa eller besöka Svenska kyrkans expedition, tel 0520-47 29 00, vardagar 9–12.

Dopfunten i Skogshöjdens kyrka är tillverkad vid Nääs snickerier i Lerum 1990, samma år som kyrkan invigdes. Den vackra glasskålen för vattnet fanns tidigare i Kyrkans gård i Sandhem.

Dopfunten i Trollhättans kyrka är från 1899 och gjuten i cement. Dopfatet i nysilver tillkom 1905. I fatet är Jesus ord ur Markusevangeliet 10:14 ingraverade: Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte.

Dopfunten i Götalundens kyrka är från 1970 och tillverkad i trä av Erik Sand. Dopskålen i silver är från 1958, samma år som kyrkan invigdes.

MARKUSEVANGELIET 10:13-16

”Folk kom till Jesus med barn för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han förargad och sade: Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in. Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.”

Texten handlar om barnen som förebilder för tro och ingår som en del av dopgudstjänsten i Svenska kyrkan. Ofta är det föräldrar eller faddrar som läser den.

Dopfunten i Lextorpskyrkan är från 1973, samma år som kyrkan invigdes. Karl Erik Ydeskog, som ritade kyrkan, designade även dopfunten.

ACTIVE QUIZ

SOMMAR- KRYSS

Rör dig med Patos-frågesport så har du chans att vinna biobiljetter för dig och en kompis.

Dansa, hoppa, promenera eller cykla – frågorna dyker upp på skärmen med lagom mellanrum när du rör på dig. I Patos Quiz finns två svårighetsgrader och både barn och vuxna kan hänga med. **Lycka till!**

Vilka färger finns i Schweiz flagga?

A: GRÖN/RÖD

B: VIT/RÖD

C: VIT/BLÅ

D: GRÖN/GUL

VINNARE I ÄGGJAKTEN

2 st biobiljetter: Fanny Pettersson

100 kr Fair Trade Shop:

Julia Rundberg, Altea Broberg, Sonja Almén,
Margareta Andersson, Marita Johansson.
Vinnarna har meddelats!

GÖR SÅ HÄR:

Ladda ner appen i din mobil eller läsplatta på:
www.activequiz.se/laddaner

Skriv in Quiz-id PATOS, följ instruktionerna och **Starta!**

Vinn! Alla som quizzar deltar i utlottningen av 1 st Kulturkort från Folkets Hus Kulturhuset Trollhättan laddat med 2 st biobiljetter. Kortet kommer med posten. Vi lottar också ut 5 st presentkort á 100 kr i Trollhättan Fair Trade Shop. Presentkortet hämtas i shopen på Kungsgatan 22.

Quizza senast 15 augusti

KORTET ÄR
LADDAT MED TVÅ
BIOBILJETTER!
VÄRDE 200 KR

Öppettider hittar du på:
[facebook.com/
fairtradeshoptrollhattan](https://facebook.com/fairtradeshoptrollhattan)

Kryssa rätt och vinn ett presentkort på 200 kr hos Fair Trade Shop i Trollhättan.

Lös krysset, fyll i nyckelbokstäverna som bildar ett ord i raden under korsordet och skicka in. Bland de rätta svaren drar vi en vinnare av ett presentkort värt 200 kr och fyra vinnare av Rättvisemärkt kaffe värt 100 kr från Fair Trade Shop.

Skicka lösenordet via mail:

patos@svenskakyrkan.se

Skicka med post:

Svenska kyrkan,

Patoskrysset,

Box 161, 461 24 Trollhättan

(Märk kuvert eller vykort med "Patoskryss")

Lämna in ditt svar i receptionen:

Kyrkans Hus, Drottninggatan 42.

OBS! För att du ska vara med i dragningen behöver din lösning ha inkommit till oss senast 15 augusti.

Vinnare presentkort, värde 200 kr

Marianne Carlsson

Vinnare Rättvisemärkt kaffe, värde 100 kr

Siw Johansson

Sonya Gustavsson

Jenny Alveland Silva

Anders Hörnfeldt

Vinnarna har meddelats, gratulerats och kan hämta vinsten i **Fair Trade Shop på Kungsgatan 22, Trollhättan.**

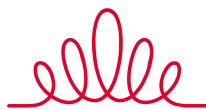
1. Vad heter konstverket?
2. Vad heter konstnären?
3. I vilken by utspelade sig händelsen framför ögonen på konstnären och prins Eugen?
4. Vilken dans handlade det om?

Korsordskonstruktör: Lars-Göran Sjöhl ©	1	STÖRSTA STADEN PÅ FYN	CEREMONI	KNAPP ELLER FOTON	ATLANT-PAKTEN HOCKEY-PLANEN	TALET 50 MED ROMERSKA SIFFROR	GÖRA RACKAR-TYG	JÄTTE OCH IS-BRYTARE	RINNER GENOM NOVO-SIBIRSK	LÅNGVARIG MEDVETSLÖSHET	MOTOR-CYKEL	FÄRG	SEREN-GETI	
3									ÄLSKVÄRD	ARGSINT	PÅ DEN PLATS SOM TILLHÖR			
DÅRSKAP						SMÅK					BLÅSA ELLER STICKA		2	
AVSATS	1					VINDSTÖT					HONA	SÖNDER		
BYLING				TYDLIGT & FÄRDIGT	6					STAD I UPPLAND		MAGASIN		
LUKTA				BÖNA			HAR SITT SÄTE I LAUSANNE			4	BETE			
BRUKAR 1918-1939 KALLAS				ENGELSK STAD		HONA	TILLSLAG	VINTER-BONA			BILDER			
JAMES BONDS CHEF		DROG	LÖVTRÄD		VILOPLATS				HÖGSTA BETYG	8	KONSUMENTOM-BUDS-MANNEN		NAGOT FÖR SKOT-TARNA	RINNER GENOM LEEDS
2			AMMAT		KVICKA ELLER FÄLLA				ÄR SÄLL-SYNTA			ORTER I DALARNA		
TILL-SLAGET						FOTBOLLS-STJÄRNA DU OCH JAG						DRYGT TRE		
SLITS					MED-DELANDEN						HATTAR		INFÖRA	
HANDLING				GAV FÖRTUR	4						VÄRDERA			
INGÅR FYSIK I			ANA-KONDA			REFU-SERAS					NEON		GÄRNA LATA NÅGON FÅ	
UTAN ATT RÖRA SIG			FLITIG		7	ENGELSK TITEL	FÄGEL	DET ÄTER NEKRO-FAGER	HÄN-FÖRELSE		HUVUD-STAD		SPÄNNING	5
STRÖM	TUGGA OM								PLATS FÖR PJÄSER				SLAG	
SKALL				STÄND					RÄCKA			EPOKEN		
GÄNG ELLER REGEL	3			ELÄNDIG ELLER KROPPS-DEL			SINNES-ORGAN					SYSSLAR MED RYMDFART		

NYCKELORD:

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

MANNEN SOM MÖTER

LIVET MED ETT LEENDE

För de flesta Trollhättebor är han känd som fiskhandlar'n, i Strömslund. Men Stefan Sjöqvist är också motorcykelentusiasten som samlar in pengar till barnavdelningarna på Näl, bryr sig om de äldre och öppnar upp sitt hem för vänner som behöver lätta sitt hjärta. Trots många motgångar i livet har han kvar sin energi.

HAN FÖDDES 1953 på Maria Alberts sjukhus och växte upp på Kungsgatan 62 samt på Hjortmossen med mamma, pappa och två bröder. Trots att han idag är väldigt förtjust i sitt bostadsområde Strömslund trivdes han bra inne i stan och har många glada minnen därifrån.

– Vaktmästaren var en dam som hette Elsa Johansson. De kallade henne för Väv-Elsa. Hon satt i ett litet hus intill portingången till gården och vävde och reparerade mattor hela dagarna. Ibland fick jag hjälpa henne med att bära ner mattor till kanalen för där la hon sig sen på en flotte och tvättade mattorna med såpa.

– Och så fick jag en liten peng till godis. Det var en god uppväxt, minns Stefan.

PAPPAN JOBBADE PÅ Nohab som resemonter och var därför utomlands i långa perioder.

Stefan minns när han kom hem efter att ha varit borta länge i Panama och byggt bananplantage.

– Han kom gående uppför gatan med en stor bananklase på axeln. Och jag hade ju inte sett pappa på jättelänge så jag var lite blyg. Jag kan inte ha varit mer än fem år gammal men det är ett starkt minne jag har.

”
MEN VADÅ?
HELA LIVET ÄR JU
UTMANINGAR.

STEFAN SJÖQVIST ÄR kanske mer känd som ”fiskhandlaren i Strömslund”. Och kanske har han sin första fru Marita att tacka för båda delarna av sitt smeknamn. Det var nämligen genom hennes kontakter som de fick sin första gemensamma lägenhet i Strömslund, och Stefan blev erbjuden jobb som fiskhandlare.

– Sven-Olof Petterson drev Pettersons fisk och frågade om jag inte kunde tänka mig att börja jobba ihop med honom. Och jag var ju nyfiken på allting och tänkte att, ja varför inte? Jag som inte ens åt fisk. Men vadå? Hela livet är ju utmaningar, menar Stefan.

DET NYA JOBBET som fiskhandlare var slitigt men Stefan trivdes väldigt bra. Det var en stor skillnad från jobbet inom industrin där han hade känt

Han har genomgått två skilsmässor, gått i väggen och drabbats av hjärtproblem och cancer. Men Stefan Sjöqvist ser ljus på livet.

sig instängd. Nu fick han vara ute i friska luften och bäst av allt, träffa många människor.

– Det blev att man umgicks mycket ute på fiskmarknaderna. Det var goa gubbar och en väldigt lättäm stämning, berättar Stefan.

FISKHANDELN VÄXTE OCH Stefan, Sven-Olof och deras kollegor köpte mer och mer fisk på marknader i Göteborg, Smögen och Strömstad. Han var ofta hemma först vid tio, elva om kvällarna. Men eftersom jobbet var så roligt märkte han inte att det blev lite för mycket. Marita och Stefan hade gift sig och skaffat två söner men Stefans sena timmar gjorde att Marita fick dra ett allt större lass hemma och efter fjorton år tillsammans ville hon skiljas.

– Det tog lite styggt för jag tyckte väldigt mycket om henne.

MEN LIVET GICK vidare och både Stefan och Marita hittade nya partners. 1989 köpte Stefan fiskfirman av Sven-Olof och bildade Fiskman AB. Samma år går hans exfru Marita bort i en bilolycka. Stefan blir då en-

”

HAR DU LUST ATT RYMMA MED MIG?

samstående med två små barn och står som nybliven ägare till en fiskfirma.

– Då blev det lite kaos. Barnen behövde mig men jag kunde ju inte bara sluta jobba, förklarar han.

FÖR ATT HA råd att ha kvar huset som barnen nu hade ärvt av sin mamma erbjöd sig Stefans nya partner Annika att flytta in. Hon och Stefan köpte huset från barnen så att de kunde bo kvar och börja ett liv där tillsammans.

– Åren gick och det var jobbigt för barnen men vi kämpade oss igenom. Jag jobbade mycket för att få firman att gå runt samtidigt som barnen var väldigt ledsna. Jag kände att det började tära på mig, berättar Stefan.

FISKMAN AB HÖLL fortfarande till i det lilla tegelhuset på Torsredsvägen. Men när ägaren till fastigheten beslutade sig för

”

SOM MEST VAR VI IO GUBBAR SOM SATT RUNT BORDET HÄR HEMMA, SÄGER STEFAN.

att sälja uppstod ett problem till för Stefan. Tänk om personen som köpte den inte ville fortsätta hyra ut lokalen?

– Då hade jag ont i magen över det. Men på inrådan av min son undersökte jag om jag skulle ha råd att köpa fastigheten, och det hade jag.

Sagt och gjort, Stefan köpte fastigheten med fiskaffären, hyrde ut själva boningshuset till en hyresgäst och kunde fortsätta driva fiskfirman från det lilla tegelhuset på gården.

MEN 2003, EFTER nästan 30 år som fiskhandlare, tog det tvärstopp. Alla år med jobbstress, ekonomisk oro, ensamt ansvar över barnen och en obearbetad sorg från Maritas bortgång hade tagit ut sin rätt och Stefan gick in i väggen.

– Jag kollapsade fullständigt. Jag visste inte vad som var vänster eller höger och jag tappade hörseln. Sen började jag få hjärtflimmer. Än idag får de ingen ordning på det, trots en rad olika åtgärder.

Stefan blev sjukskriven för depression och kraftigt hjärtflimmer och fick stänga ner firman. Sjukskrivningen blev långvarig och efter att ha blivit utförsäkrad och stridit mot försäkringskassan i många år fick han till slut rätt till sjukersättning, också kallad sjukpension.

– Men jag ville inte ge upp att arbeta helt och jag hittade också mitt eget jobb. Jag ingick i stadsvårdsteamet och ägnade

två timmar om dagen inom ägnade åt att plocka skräp och hålla ordning i Strömslund, berättar han.

STEFAN SOMI är fyller 67 år har numera gått i pension även från stadsvårdsteamet och koncentrerar sig på sin hälsa. Förutom hjärtproblemen har han sedan några år tillbaka också cancer. Trots alla motgångar håller han humöret uppe och delar gärna med sig av sin positiva syn på livet.

– När jag var nere på strålning i Göteborg brukade jag säga till de andra patienterna ”vilken strålande dag vi har”. Det skrattade de gott åt. Det gäller att ha självdistans och kunna skoja lite, menar Stefan.

ETT AV STEFANS stora intressen är motorcykeln. Så fort han kan och vädret tillåter åker han ut med sin Harley Davidson. Turerna går gärna uppåt Dalsland och kan nästan fungera som terapi. I samband med att han skaffade sin första motorcykel i slutet av 90-talet drog han även igång Kråkestans MC-klubb, med intentionen att det skulle vara en mindre klubb som kunde träffas i en klubblokal ovanför elbutiken.

– Vi skulle vara 15 stycken från början, men vet du hur många vi blev, frågar Stefan. 260 medlemmar! Och det blev faktiskt väldigt bra för då började vi samla in pengar genom de korteger vi körde genom stan.

De insamlade pengarna har varje år gått till barnavdelningarna på Näl. Under de senaste åren när Stefan inte längre har varit lika aktiv i MC-klubben samlar han istället in pengarna under

”

JAG SÄGER OFTA ”GO OCH GLA SKA MÄNNISKAN VA”.

Kraftprovet.

– Det är ju många åskådare som samlas framför mitt hus. Då står jag där med bössan och tjoar och tjimmar lite.

STEFANS FILOSOFI ÄR att goda gärningar får ringar på vattnet och han tycker om att finnas där för andra. I och med sjukskrivningen fanns det helt plötsligt mycket tid för umgänge. Stefans hem blev en naturlig knutpunkt för andra i liknande situationer.

– Det kom förbi många personer som kanske också var sjuka eller hade andra bekymmer. Jag bjöd på kaffe och så kunde de lätta sina hjärtan. Det blev som en liten kaffestuga och som mest var vi nog tio gubbar som satt runt bordet här hemma, berättar Stefan.

HAN VURMAR OCKSÅ för de äldre i samhället och ringer och skickar kort regelbundet till äldre vänner.

– Det kan bli ensamt när man är gammal och när jag ringer eller skickar kort så blir de så glada och hör av sig till mig och tackar mig. Och då får jag ju tillbaka den positivitet jag skickar ut, förklarar Stefan och fortsätter.

– Kärlek är ju bättre än elände. Kan man få mer kärlek i samhället så vore det bara ett plus. Vi behöver inte tråkigheter hela tiden. Jag säger ofta ”go och gla ska människan va”. Att vara arg och eländig tar mycket energi. ♥

I Stefans hem finns bevis på hans positiva livssyn och på den andlighet han hämtar kraft från. På en hylla bredvid sängen står ikoner och en ljuslykta som han tänder för att skänka en tanke åt de som inte längre finns med oss.

ELINA SÄTTERMAN

15-årig Trollhättebo, skådespelare och en av huvudrollsinnehavarna i dramaserien *Sommaren -85* som kommer att sändas på SVT i höst.

TEXT: ERIKA ALMQUIST FOTO: EMILIA ANGSÉUS

Hej Elina och grattis till rollen! Vilken stor grej att göra sin skådespelardebut i en SVT-serie. Hur länge har du hållit på med skådespeleri?

– Intresset för skådespeleri har alltid funnits där men för ett och ett halvt år sedan tog jag tag i det och gick med i en teatergrupp där jag lärde mig grunderna.

Hur gick det till när du fick rollen?

– Jag såg en annons på Instagram där de sökte någon som kunde spela en tonårstjej. Så jag tänkte "nu är det min tid, liksom". Och så sökte jag in. Jag fick gå på flera provfilmningar men sen fick jag rollen. Det är min första större roll.

Vad handlar serien om?

– Den utspelar sig på 80-talet och handlar om en tjej, en mamma och en mormor som bor i en liten stad (serien bygger på en idé av Vänersborgsbördiga Emma Hamberg reds. anm.). Jag spelar Lena som är en drömmare och vill bort från den lilla staden och upptäcka världen.

Hur var det att jobba med en så stor produktion?

– Ja, jag har ju inte så mycket att jämföra med men det var verkligen roligt att få inblick i hur det är att vara framför kameran. Det har varit väldigt lärorikt.

Och så jobbade du med väldigt erfarna skådespelare som Lotta Tejle och Emma Broomé?

– Ja precis! Bara att de var där och kunde visa och gå med mig som att man var en del det hela var väldigt bra. Och sen var det så klart lärorikt att se dem agera framför kameran. Så det var skönt att ha dem runt sig på det sättet.

Kan du känna igen dig i känslan av att längta bort från en småstad?

– Ja jag känner verkligen att jag kan relatera till min karaktär på det sättet. Jag drömmer om att göra film i Hollywood. Jag vill helst göra en stor variation av roller och många olika genrer och utmana mig själv. Jag vill få nya perspektiv och förstå allting på ett annat sätt.

Vilka är planerna framåt?

– Jag har inget bestämt just nu men jag håller på mycket med musik också. Målet framåt är att kunna kombinera artisteri med skådespeleri. Och så försöker jag så gott jag kan i stunden med skolan och allt sånt där.

DET HÄNDER I SOMMAR!

Coronalägets restriktioner har gjort det svårt att planera sommarens alla evenemang på samma sätt som tidigare. Därför hittar du ett mer komplett och uppdaterat kalendarium på webben.

CAFÉ, BAD OCH SKÖNA GRÄSMATTOR

7-30

JULI

KYRKANS GÅRD GRÄSVIKEN VID ÖRESJÖ.

Välkommen att njuta av en grön oas nära till badvatten, vacker natur med stora härliga gräsmattor och fikamöjligheter i vårt enkla café.

Öppettider i sommar

Tisdag 11-16, onsdag 11-16 och torsdag 15-20.

25

ORGELVECKA FÖR UNGA

11-14

AUGUSTI

LEXTORPSKYRKAN KL 10-15

Musikvecka med orgelspel för ungdomar i Lextorpskyrkan 11-14 aug 2020 kl 10-15. Vi bygger en DO orgel och lär mer om orglar och orgelspel. Välkomna!

Marie-Louise och Kimmo, kyrkomusiker i Lextorpskyrkan

Maila/ring så berättar vi mer!

marielouise.svensson@svenskakyrkan.se
0520-47 29 48

kimmo.tuomaala@svenskakyrkan.se
0520-47 29 52

SE MER PÅ WEBBEN. Du hittar alla aktiviteter och evenemang på:

svenskakyrkan.se/trollhattan • facebook.com/svenskakyrkantrollhattan • kyrkoguiderskarastift.se
Du kan också ladda ner appen Kyrkguiden.

PILGRIMSFÄRD MOT SKARA

TEXT: ERIK TORSTENSSON FOTO: JERRY LÖVBERG

Efter 14 år som kyrkans högsta chef i Trollhättan säger kyrkoherde Maria Classon tack och adjö. Nu väntar en ny roll som en av biskop Åke Bonniers närmaste medarbetare vid stiftskansliet i Skara.

– Det är förstås med blandade känslor och en del vemod, men jag är stolt över vad jag uträttat i Trollhättan, berättar Maria när vi tar en solig vårpromenad med kaffe, cocoskakor och krokodiler på delar av det som under nästa år ska bli den uppgraderade pilgrimsleden genom Trollhättan.

MARIA MEDGER UTAN omsvep att hon inte är någon van pilgrimsvandrare.

– Men genom åren har jag lett några pilgrimsmässor där man tar fasta på pilgrimens ledord. Och så har jag tidigare i mitt jobb som präst jobbat med pilgrimstemat med flera konfirmandgrupper, berättar hon när vi inlett vår vandring och passerar kanalen nedanför Innovatumområdet.

DÄR HITTAR VI också det första S:t Olofsmärket, pilgrimssymbolen som visar oss vägen. Den moderne pilgrimens sju nyckelord har formulerats av prästen Hans-Erik Lindström och bygger på traditionen från århundraden av pilgrimsvandringar: Enkelhet, Långsamhet, Andlighet, Delande, Bekymmerslöshet, Frihet, Tystnad. Att summera och reflektera över 14 års arbete som kyrkoherde låter sig knappast göras under tystnad, men vårt promenadtempo är behagligt och det känns som

Namn: Maria Classon

Född: 1964 i Trollhättan

Bor: I Grästorps

Familj: Maken Svante och barnen Viktor, 29, Sara, 26 och barnbarnet Ingrid, 16 månader

Aktuell: Slutar den 31 maj som kyrkoherde i Trollhättans pastorat med 105 anställda i församlingarna Lextorp, Götalunden och Trollhättan. Hon blir istället stiftsprost i Skara stift.

Skara stift: Är det äldsta av landets 13 stift. Det leds av biskopen Åke Bonnier och samlar omkring 570 000 invånare, varav drygt 60 procent är medlemmar i Svenska kyrkan. Stiftets uppgift är att stödja kyrkans arbete ute i församlingarna, men förvaltar också skog och jord.

att vårvärmen ger en känsla av såväl frihet som andlighet i de vackra omgivningarna.

FÖR MARIA CLASSON har det inte blivit så mycket tid för naturupplevelser och efter-

tanke den senaste tiden. Inför sitt avsked i Trollhättan var förhoppningen att lugnt och strukturerat lämna över till sin vikarie Håkan Dafgård, som ska ta över hennes roll i väntan på att rekryteringen av en ny kyrkoherde blir klar. Men coronavirusets framfart ändrade Marias planering totalt.

– För mig har det snarare handlat om krisledning och hålla ihop vårt arbete utifrån de förändrade förutsättningar som corona inneburit, säger hon och smuttar på det medhavda kaffet och en väl tilltagen krokodilbakelse från ett av stans mysiga bagerier. Solen värmer mellan träden när Maria blickar fram emot sitt nya uppdrag.

NU GÅR HON från att leda församlingarna Lextorp, Götalunden och Trollhättan med 25 000 medlemmar och 105 anställda, till att bli en av biskopen Åke Bonniers närmaste medarbetare i rollen som stiftsprost. Eller första stiftsadjunkt, som det formellt heter.

– Mycket av mitt uppdrag

– Jag uppfattas nog som en ganska stor diplomat. Ibland kanske jag rent av varit lite för diplomatisk. Men jag tar med mig många lärdomar och mycket erfarenhet från alla de här åren.

kommer att handla om att vidareutveckla strukturen i dialogen mellan stiftet, pastorn och församlingarna på temat Vägen vidare. Jag ser väldigt mycket fram emot det, även om jag egentligen inte hade några planer på att byta. Jag trivs och har alltid trivts väldigt bra i Trollhättan, säger hon och medger att det är känslösamt att säga hejdå.

– Det berör mig när jag tänker på alla fina människor jag lärt känna här och som jag fått jobba tillsammans med, säger hon och får en tår i ögat.

– Jag är van att stå i centrum i min yrkesroll, men när det gäller det personliga planet så har jag insett att jag lätt blir rörd. Det kan handla om ett avsked eller att man ser en känslö-

fylld film. Kanske är det min ventil då jag i jobbet förväntas vara stark i mötet med andras bekymmer och sorg, funderar hon, när vi vandrar vidare och viker in på Kärlekens stig. Även den är en del av själva pilgrimsleden genom Trollhättan, vars naturomgivning utmed sluss- och fallområdet lockar tiotusentals besökare varje år.

DET VAR OCKSÅ här som Trollhättans förste kyrkoherde

”

DET VAR VÄL EN SORTS BEKRÄFTELSE FRÅN STIFTET OCH BISKOPEN PÅ ATT JAG GJORT NÅGOT BRA I MIN ROLL SOM KYRKOHERDE.

Magnus Åberg höll sin första predikan 1862 i Trollhättans ståtliga och nybyggda kyrka, som Nya Trollhätte kanalbolag lät uppföra ovanför fallen med utblick över Oscarsbron.

– Jag har läst en del om Magnus Åberg och kan konstatera att han var en person som fanns med i många olika roller i staden. På det sättet kan man kanske se honom som en inspiration till den rörelse i tiden som vi i Svenska kyrkan är och vill vara idag. Vi finns med i så många sammanhang och inte minst inom det sociala arbetet med äldre och utsatta, påpekar Maria.

”

DET SKA BLI SPÄNNANDE ATT GE SIG IN I EN NY ROLL.

I CORONAKRISENS SPÅR har hon och hennes kollegor fått ta emot fler samtal än vanligt från oroliga människor.

– I kristider förväntas vi finnas där, och det gör vi också. Det är en av kyrkans viktigaste roller.

ATT KYRKAN SAMTIDIGT tappar medlemmar efter skilsmässan från staten 2000 väcker frågor även hos Maria.

– Antalet gudstjänstbesökare eller medlemmar är i sig inget mått på behovet av andlighet eller att ha något att tro på. Det behovet är snarare större än någonsin. Däremot kan det vara lite frustrerande att många inte ser kopplingen mellan att faktiskt vara med

och betala sin kyrkoavgift till allt det som vi inom kyrkan erbjuder för alla åldrar och för alla människor. Och som alla förväntar sig, oavsett om man är medlem eller inte.

ATT INKLUDERA SINA medarbetare och församlingsbor har varit en av flera ledstjärnor för Maria, ända sedan hon prästvigdes som 25-åring och fick sin första tjänst i Borås. Efter tio år som präst hemma i Grästorps och kyrkoherde i Larvs pastorat i Vara, återvände hon hem till sin barndomsstad Trollhättan.

– Jag är uppväxt därborta, säger hon och pekar i riktning mot Skoftebyn när vi passerar en av höjderna utmed vår soliga promenad.

EGENTLIGEN HADE HON sagt till sig själv att inte jobba som präst i sin hemstad, eftersom det kan vara skönt att inte ha för många personliga band i den rollen. Men när tjänsten som kyrkoherde i Lextorps församling dök upp valde hon att tänka om. När Lextorp några år senare slogs ihop med Trollhättans och Götalundens församlingar blev hon chef och kyrklig ledare för det nya och betydligt större pastoratet.

– Det har förstås varit många tuffa arbetsuppgifter och utmaningar genom åren, men jag tycker att vi lyckats driva utvecklingen framåt och jag är väldigt stolt över vårt pastorat idag. Här finns ett stort engagemang och en väldigt bra verksamhet, säger Maria.

SOLEN BÖRJAR SÄNKA sig över Trollhättans kyrka när vi återvänder efter vår lilla kvällsutflykt. Hon öppnar porten och stegar in i den vackra miljön

där hon genom åren räknar till att hon hållit i omkring gissningsvis 150 gudstjänster.

– Som kyrkoherde blir det inte så ofta, men förutom de jag lett själv så har jag haft ambitionen att delta i gudstjänster i någon av Trollhättans kyrkor. Det tänker jag fortsätta med att försöka göra, även när jag slutat. Jag tycker att vi har hittat fina gudstjänstformer här.

MED FACIT I hand ser hon stora fördelar med att hon faktiskt varit kyrkoherde i staden där hon växte upp. En stad som hon tycker har en spännande mix av den äldre och tunga industrin och den nya tidens

ANTALET GUDSTJÄNSTBESÖKARE ELLER MEDLEMMAR ÄR I SIG INGET MÅTT PÅ BEHOVET AV ANDLIGHET ELLER ATT HA NÅGOT ATT TRO PÅ.

innovation. Det är en stad som är van att hantera tuffa tider, men ändå landa på fötterna igen.

– Det tror jag att vi haft glädje av även i de här coronatiderna, säger hon.

KYRKAN VAR REDAN i barndomen en naturlig del av vardagen i Marias familj. Och under uppväxten deltog både hon och hennes lillasyster, som idag jobbar som hemslöjdskonsulent, i kyrkans ungdomskörer och många andra aktiviteter. Att familjen rotade sig just i

Trollhättan var resultatet av att pappa, som hade rötterna i Norrland, fick jobb som trädgårdstekniker på Trollhättans park- och kyrkogårdsförvaltning. Mamma, som var tandsköterska, har sina rötter i Skåne.

SIN MAKE SVANTE träffade hon redan i kyrkans ungdomsgrupp hemma i Trollhättan och de flyttade sedan till Uppsala för studier. Nu gläds de åt sitt första barnbarn Ingrid, som passande nog ringer upp på mobilen tillsammans med sin pappa just när vi passerar lekplatsen vid den mäktiga Kraftstationen Olidan.

MARIA OCH SVANTE, som är diakon inom sjukhuskyrkan på Näl, kommer att bo kvar i Grästorps. Istället för att båda pendlar till Trollhättan blir det nu att åka åt varsitt håll varje morgon.

– Det här är väl sannolikt det sista jobbet för mig innan pensionen och när jag fick erbjudandet blev jag förstås väldigt glad. Det var väl en sorts bekräftelse från stiftet och biskopen på att jag gjort något bra i min roll som kyrkoherde, säger Maria, som tycker att hon känt ett stort stöd och fått uppskattning både av sina medarbetare och av de förtroendevalda.

DEN 31 MAJ gör hon formellt sin sista arbetsdag som kyrkoherde. Sedan väntar stiftskansliet.

– Ett av de första uppdragen är att jag ska vara med på prästvigning av nya präster i Skara domkyrka, där jag ju själv prästvigdes när jag var 25 år. Det ser jag fram emot, och på något sätt sluts cirkeln för mig. ♥

ATT VARA KYRKA I KRISTIDER

Fler webbsända andakter, utökade samtalstider och extra vardagsöppet i kyrkorna för den som vill tända ljus eller bara ha en stunds stillhet. Det är några av åtgärderna som Svenska kyrkan vidtagit för att finnas till hands i en tid då coronaviruset påverkar delar av den ordinarie verksamheten.

TEXT: ERIK TORSTENSSON FOTO: SVENSKA KYRKAN I TROLLHÄTTAN

ATT CORONAPANDEMIN TOG fart på allvar inför påsken, kyrkans största högtid, innebar att man fick tänka i nya banor.

Begränsningen på 50 personer gjorde att kyrkorna i Trollhättan inför och under påskhelgen valde att använda sig av digitala andakter via Facebook med präster och musiker. Det gav alla dem som normalt tänkt besökt sin kyrka, möjligheten att känna delaktighet och få påskens budskap till sig.

– De som ville hade också möjlighet att medverka under kortare andakter på de utsatta gudstjänsttiderna och det var en hel del som gjorde det, säger prästen Elisabet Öman, som också ingår i kyrkans krisledningsgrupp i Trollhättan.

De webbsända andakterna lockar många tittare.

SVENSKA KYRKAN FÖLJER utvecklingen och anpassar verksamheten efter myndigheternas rekommendationer. Dop- och begravningsgudstjänster erbjuds som vanligt, fast med hänsyn till 50-personersgränsen.

– Det har inte varit något stort problem, men däremot har många begravningar skett

inför betydligt färre deltagare än vanligt. Just när det gäller begravningar kan det förstås kännas extra jobbigt både för anhöriga och vänner som velat ta ett sista farväl i kyrkan, men som inte vågar med anledning av smittorisken. En del väljer också att skjuta upp planerade vigslar för att alla som vill vara med ska kunna vara det, konstaterar vikarierande kyrkoherden Håkan Dafgård.

EN DEL BEGRAVNINGSBYRÅER har erbjudit sig att filma begravningarna så att anhöriga sedan ska kunna dela för anhöriga, släkt och vänner som inte medverkat.

NÅGON ÖKNING AV antalet begravningar har Svenska kyrkan i Trollhättan, i skrivande stund i

Diakoniasistent Louise Sahlin och diakon Minna Hellström är några av Svenska kyrkans medarbetare i Trollhättan som hjälper till med att handla mat och mediciner till personer i riskgruppen.

slutet av maj, inte märkt av under våren.

– Antalet begravningar är ungefär som vanligt i dessa tider. Skillnaden är att en större andel har avlidit till följd av Covid 19 istället för andra influensor eller andra underliggande sjukdomar, säger Håkan Dafgård.

UNDER VÅREN HAR Trollhättans, Lextorps och Götalundens kyrkor varit vardagsöppna för bön, stillhet och ljusständning. I sådana här speciella situationer kan behovet av att prata med någon vara extra stort och både kyrkans präster och diakoner finns till hands. Skogshöjdens kyrka nära Näl har också hållts öppen för både personal och sjukhusbesökare.

ALLA BESÖKARE OCH tjänstgörande i kyrkans lokaler uppmanas att försäkra sig om extra god handhygien och självklart ska ingen besöka eller arbeta om man inte är fullt frisk.

– Vi har försökt att hantera läget klokt och balanserat efter de förutsättningar som finns. Ambitionen är att upprätthålla det grundläggande så långt det är möjligt, men vi har av naturliga skäl behövt fördela våra resurser. Men vi har inte ställt in, utan ställt om, säger prästen Elisabet Öman.

UNDER JUNI SKER en försiktig uppstart av gudstjänster igen, dock utan att nattvard delas ut. Folkhälsomyndighetens rekommendationer kommer fortsatt noga att följas. Även läger- och barnverksamhet startas upp i sommar.

BLAND KYRKANS MÅNGA vardagsverksamheter har coronaviruset framför allt påverkat kör- och musikverksamheten samt närvaron på

äldreboenden, där kyrkan normalt bidrar med mycket musik, sång, andakter, gudstjänster och besök av diakoner. Andakter och gudstjänster är tillsvidare inställda då det råder besöksförbud på äldreboenden.

– Där är våra inspelade andakter ett bra alternativ, påpekar Elisabet Öman.

UTANFÖR NÅGRA BOENDEN har kyrkan haft musikstunder så att pensionärerna kunnat lyssna från balkonger eller genom öppna fönster. Genom Britta Lundqvist stiftelse har också tårtor till kaffet levererats som en hälsning. Så länge besöksförbud råder kommer kyrkan att fortsätta med dessa initiativ. Under sommaren kommer även Musik i sommarkväll i Trollhättans kyrka att genomföras utifrån gällande restriktioner, medan de traditionella sommarcaféerna ersätts av promenader. Fair trade shop kommer att hållas sommaröppet onsdagar och torsdagar klockan 10–18 med extra hjälp av ungdomar. ♥

Enskild nattvard eller samtal

Svenska kyrkan står gärna till tjänst med enskild nattvard och enskilda samtal i livets olika skiften. Du når präst eller diakon på tel 0520-47 29 00 vardagar kl 10–12 och 13–15.

Behöver du hjälp med mat- eller apoteksinköp?

Är du över 70 eller tillhör en annan riskgrupp och vill ha hjälp med att handla t ex mat eller apoteksvaror?

Ring 0520-47 29 45, måndag – fredag kl 9–12 (övrig tid telefonsvarare)

"Jag går inte i kyrkan och jag tror inte på Gud." Så låter det ofta bland dem som väljer att gå ur Svenska kyrkan. Men det finns faktiskt väldigt många skäl att vara med, ändå.

DE FLESTA AV oss förknippar kyrkan med dop, konfirmation, bröllop, begravning eller söndagsgudstjänst. Men kyrkans vardag handlar minst lika mycket om att besöka gamla och sjuka och om att anordna öppen förskola för småbarn. Dessutom arrangeras allt från större konserter till träffar med sång och musik på äldreboenden. **Välkommen du också!**

DIN MEDLEMSAVGIFT BYGGER GEMENSKAP OCH HJÄLPER MÅNGA:

- Kyrkans öppna förskola
- Läger och mötesplatser för unga
- Hem- och sjukbesök
- Träffar för äldre och ensamma
- Jourhavande präst
- Sjukhuskyrkan
- Arbetslöshetsprojekt
- Körer, orkestrar och föreläsningar
- Underhåll av byggnader och kulturarv
- Stöd till människor på flykt
- Inkluderingsinsatser för nya svenskar
- Klimatarbete i Sverige och världen
- Internationellt arbete via Act Svenska kyrkan

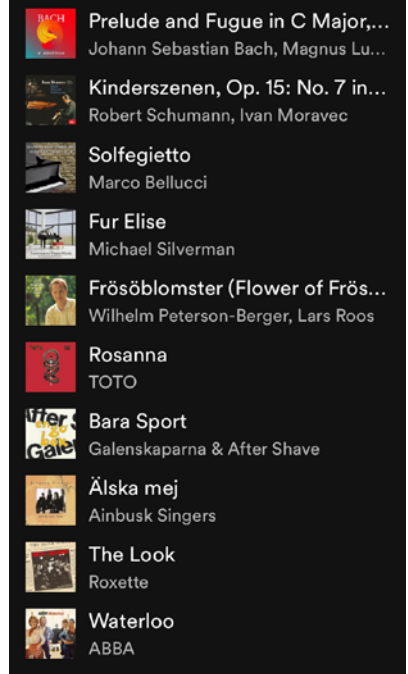

Välkommen att vara med! Du hittar inträdesblanketter i alla våra samlingslokaler. Du kan också ringa 0520-47 29 00 eller läsa mer på svenskakyrkan.se/trollhattan/valkommen-som-medlem
Använd gärna QR-koden så hamnar du direkt på sidan.

MARIAS FAVORITER

Avgående kyrkoherde Maria Classon lämnar Trollhättan med en låtlista som inspirerar.

Gå direkt till Spotifylistan via QR-koden.